

رئیس‌مرکزحافظ‌شناسیاز تلاش برای ثبت دیوان حافظ به عنوان یک اثر معنوی جهانی خبر دادو افزود: امسال همزمان با ایران؛مراسم یادروز حافظ شیرازیدر ۳۸ کشور جهان برگزار می‌شود.به گزارش مهر، دکتر کاووس حسن لی اظهار کرد: در تلاش هستیم دیوان حافظ به عنوان میراث معنوی جهانی ثبت شود که به همین منظور تعدادی پروژه در قالب رساله دکتر اوپسدادکتر ایجاد شده است تاپروندهای قابل دفاع از دیوان حافظ به یونسکو ارائه شود.

به مناسبت سالروز در گذشت امیری فیروز کوهی

۱ ■
آز رده را جغای فلک، بیش می‌رسد
اول بالا به عاقبت اندیش می‌رسد
از هیچ آفریده ندارم شکایتی
بر من هر آن چه می‌رسد از خویش می‌رسد
چون لاله یک پیاله ز خون است روزی ام
کان هم مرا ز داغ دل خویش می‌رسد
رنج غناست آن چه نصیب توانگر است
طبع غنی به مردم درویش می‌رسد
امروز نیز محنت فرداست روزی ام
آن بنده که هر کز من از پیش می‌رسد

۲ ■

دیگران در کار دنیابندو من در کار دل
نیست دوشم زیر باری جز به زیر بار دل
در دل دنیا پرستان کیمیای مهر نیست
آز مود یار آب و گل نگر ددیار دل
تا مگر عاشق شود در دیده جایش داده ام
ورنه دل بیزار من گشته است و من بیزار دل
تانبندی چشم ظاهر روی دل را ننگری
هیچ کس جز عشق یاس دل نمی دار دنگاه
وای بر ما گر نبودی عشق غم همخوار دل
گفته دل را "امیر" از خون دل باید نشان

تا سخن رنگین نباشد مشمرش گفتار دل

۳ ■

از آن چو شمع سحر ، در زوال خویشتم
که هم وبال کسان ، هم وبال خویشتم
ز دست غیر چه جای شکایت است مرا
که هم چوسایه خود با یمال خویشتم
ز سال و ماه عزیزان خبر چه می‌رسی
مرا که بی خبر از ماه سال خویشتم
چنان گداخت خیالم که غیر اشکی چند
نماند فرق دگر با خیال خویشتم،
بدین فسر دگی آغوش گرم گل چه کنم
برون میاد سر از زیر بال خویشتم،
کمال نقص من این بس که همچو آتش نیز
همیشه در پی نقص کمال خویشتم،
"امیر" سوختم از بهر دیگران و نسوخت
چو شمع سوخته جان، دل به جان خویشتم

■ سربلندان/نامداران و جوانان آواز ایران

یکی از تازه ترین آلبوم های عاشورایی موسیقی ایران، آلبوم «سربلندان» به آهنگ سازی محسن جلیلی است که به همت مرکز موسیقی حوزه هنری در محرم سال ۹۶ منتشر شده است. در آلبوم «سربلندان» علی اصغر شاهزیدی، قاسم رفعتی، مظفر شفیع، محمد معتمدی، بامداد فلاحتی، حسین علیشاپور، اشکان کمانگری، سروش بخشش و امیر حسین مدرس، خوانندگی ۱۴ قطعه با کلام این اثر را بر عهده داشته اند. شعر های این مجموعه نیز از سروده های شاعران نامدار ادبیات فارسی برگزیده شده است. حافظ (ز آن یار دلتوازم شکری است با شکایت ...) و (شاه شمشادقدان ...)، شهریار (شیعیان دیگر هوای کربلا دارد حسین ع)، ...، مولانا (کجایید ای شهیدان خدایی، حبیب ا... جلیچیان (امشب شهادت نامه عشا می شود...)، قادر طهماسبی (سز نی در کربلا می ماند اگر زینب (س (نبود)، سید علی موسوی گرمارودی، عمران صلاحی، فاضل نظری، علیرضا قزو و سعید بیابانکی، شاعران این مجموعه هستند.

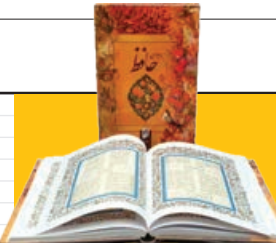
■ خروش بحر/علیرضا افتخاری

در سال ۱۳۸۶ مرکز موسیقی حوزه هنری آلبومی را به آهنگ سازی فریدین کریم خاوری منتشر کرد که «خروش بحر» نام داشت. این اثر را کریم خاوری برای صدای توانمند علیرضا افتخاری ساخته بود. علیرضا افتخاری در آلبوم «خروش بحر» تصنیف هایی را با شعر سعدی، محتشم کاشانی و مهجور اصفهانی در مایه شور، دشتی، چهار کعبه و افشاری اجرا کرده است. تک آواز این مجموعه نیز با شعر معروف «گلی گم کرده ام، می جویم اورا...» مایه دشتی و بانی فریدین لاهوریور خوانده شده است.

■ ععلش و آتش و دشت کربلا/حاج صادق آهنگران

«جاده و اسب مهبیاست، بیا تا بیرویم / کربلا منظر ماست، بیا تا برویم...» این بیت، مطلع آهنگی است به نام «خون خواهی آب» یکی از آشناترین قطعه هایی که در وصف واقعه مهم عاشورا

ساخته شده است. این اثر به همراه پنج قطعه دیگر، آلبوم «ععلش و آتش» را شکل داده است؛ آلبومی که آهنگ ساز آن، سیدمحمد میرزمانی (رئیس فعلی هیئت مدیره خانه موسیقی است و خواننده اش، حاج صادق آهنگران این آلبوم، انیز مرکز موسیقی حوزه هنری منتشر کرده است. به جز «خون خواهی آب» که شعر آن را ابوالقاسم سینجانی سروده، شعر قطعه های دیگر آلبوم از سروده های قیصر امین پور (مثنوی نی نامه)، حسنعلی

تلاش برای ثبت دیوان حافظ به عنوان یک اثر معنوی جهانی

معرفی چند آلبوم محرمی

نجواه‌های نینوایی

بای (سهم قاسم)، محمدعلی ریاضی یزدی (مهر نماز فلک)، داوری شیرازی (یک دشت کشته) و سیف فرغانی (یانعره ز نید یا یگریید) انتخاب شده است.

■ وداع ۱ و ۲/سید حسام‌الدین سراج

آلبوم «وداع» در دو لوح فشرده، یکی دیگر از آثار موسیقی ایرانی است که به مناسبت ماه محرم تولید شده است. این اثر از کسترال را سید محمد میرزمانی آهنگ سازی کرده و سید حسام الدین سراج خوانده است. اصغر فردی نیز د کلمه خوانی های این مجموعه را بر عهده داشته است. آلبوم «وداع ۱ و ۲» شانزده قطعه دارد که شعر ۱۳ آهنگ آن از گنجینه اشعار عاشورایی تاج الشعر، عَمّان سامانی، شاعر مرثیه سرای سده های ۱۳ و ۱۴ هجری است. شعر دو قطعه دیگر این مجموعه از غلام رضا کافی و یک قطعه نیز اثر مشترک علیرضا قزو و ابراهیم درویشی است.

■ گلچین/محمد اصفهانی

یکی از آلبوم های قدیمی محمد اصفهانی، خواننده توانای موسیقی ایران، اثری است در ثنای شهیدان کربلا. آلبوم «گلچین» محمد اصفهانی که در سال های میانی دهه ۷۰ به همت شرکت سروش تولید شده، هشت تصنیف و یک قطعه بی کلام دارد. از این میان، پنج قطعه درباره حادثه کربلا و دو قطعه در وصف حضرت امیرالمؤمنین (ع) و یک تصنیف نیز در باره شب قدر اجرا شده است. آواز معروف اصفهانی با شعر فریدون مشیری (همه می پرسند چیست در زم زمه مبهم آب...) نیز از جمله قطعه های این مجموعه است. همچنان که از نام آلبوم برمی آید، آهنگ های این مجموعه، گلچینی است از ساخته های چند آهنگ ساز؛ فریدون شهبازیان، روان شاد شهریار فریوسفی، محمد میرزمانی، علی بکان و مجید اخشابی آهنگ های آلبوم «گلچین» را ساخته اند.

■ مولای عشق/علیرضا عصار

علیرضا عصار، خواننده نامدار و گزیده کار موسیقی پاپ ایران نیریکی از آلبوم های خود را برای عرض ارادت به آستان شهیدان کربلا خوانده است. آلبوم «مولای عشق» با آهنگ سازی فؤاد حجازی و با شعر هایی از مهدی شریفی ۹ آهنگ درباره عاشورای سال ۶۱ هجری دارد. از ویژگی شعر های این مجموعه، روایی بودن این

ادبیات و هنر

گزارش

● ● ●

بزرگداشت سهراب و بررسی تطبیقی حماسه های ایران و هند

به مناسبت زادروز شاعر آب و رنگ –سهراب سپهری – در روز های آغازین سال تحصیلی جدید، پنجمین جلسه گفت وگوی ادبی «شعر و خرد» ، شنبه ۱۵ مهر ماه ۱۳۹۶ در کتابخانه قطب علمی با حضور استادان دانشگاه دکتر یاحقی، دکتر قوام، دکتر تقوی، دکتر زرقانی و دکتر صالحی نژاد و همچنین به طور خاص شعر سهراب سپهری، شاعران منتقدان ادبی و اهالی رسانه برگزار شد. حضور صمیمانه و مشفقانه عبدا... کوثری، شاعر و مترجم نیز شور این جلسه را دو چندان کرده بود. در این جلسه، ابتدا فیلم کوتاهی در باره زندگی سهراب سپهری پخش شد. سپس با طرح دیدگاه های متفاوت موافقان و مخالفان شعر سهراب، مسئله اصلی نشست مطرح شد. در این جلسه عبدا... کوثری در تحلیل تاریخی زمینه های ایجاد شعر نو پس از مشروطه و به طور خاص شعر سهراب پرداخت. وی همچنین به دلایل رد و قبول شعر سهراب در دهه های ۴۰ – ۵۰ و پس از انقلاب اشاره کرد. در ادامه دکتر تقوی، سهراب را نماینده تخیل فرهیخته نامید و به تبیین این موضوع پرداخت. موضوع دیگری که کستر در گفت وگو های ادبی مطرح می شود، هنر نقاشی سهراب است که در بخش بعدی جواد مدرسی در باره آن صحبت کرد. وی با بیان دلایلی اثبات کرد که سهراب در نقاشی با وجود تعلق خاطر به فرهنگ شرق، یک مدرنیست است و این مسئله بسیار جای تأمل دارد. دکتر زرقانی در ادامه صحبت مدرسی تأکید کرد که توجه و تمرکز سهراب بیشتر بر نقاشی بوده تا شعر و شاید از این روست که به نگاه منتقدان ادبی چندان توجهی نداشته است. دکتر صالحی نیا برخلاف نظر منتقدان شعر سپهری، دلایلی برای اثبات تأمل و توجه سپهری به اتفاقات جهان پیرامون مطرح کرد. در پایان در بخش پرسش و پاسخ، درباره شعر سپهری و مقایسه آن با سبک هندی، مسائل مربوط به شعر زمان و استحاله فرم در زبان گفتار به دور از شاعرانگی به عنوان مضل شعر دهه های اخیر بحث شد. همچنین در تاریخ ۱۶ مهر ماه ۱۳۹۶ نشست ادبی با موضوع "بررسی تطبیقی حماسه های ایران و هند" با حضور دکتر ابوالقاسم اسماعیل پور، دکتر ایریشمی و استاد پروگار دکتر محمد جعفر یاحقی، در محل کتابخانه قطب علمی برگزار شد. جلسه باخوش آمدگویی و معرفی مهمانان توسط دکتر یاحقی آغاز شد. در این جلسه، دکتر اسماعیل پور با بررسی تاریخ زبان های باستانی به تشابهات ادبیات سنسکرت و وادی و زبان های ایرانی باستان اشاره کرد سپس باریشه شناسی نام و مقایسه خوشکاری شخصیت های اساطیری چون جمشید، منوچهر، فریدون، کیکاووس، سیاوش، زال و رستم و ذکر موضوعات مشابه آن در وداها و حماسه های هندی چون مهابهار اتاورا اما یانا، به تبیین موضوع پرداخت. در ادامه دکتر ایریشمی درباره ریشه شناسی چند کلمه از قبیل دیوبند (دیپهی-وند- صاحب خط)، کرم پیل (کرم ایریشم)، کارزار، پی کار (کار در معنی کاشتن) و کلماتی از این دست مطالبی را مطرح کرد.

گفت و گو

● ● ●

یک اثر چند بعدی

شاعر خوش ذوق و جوان افغانستانی است. این کتاب را که ۵۰ اثر و قالب شعر سپید است، انتشارات سوره مهر در ماه های گذشته به چاپ رساند و روانه بازار کرد.

امان... میرزایی، کتاب شعر "خشخاش ها" درباره این کتاب به خراسان گفت: کتاب خشخاش ها، کتابی است که جامعه من و روزگار وطن افغانستان و مردمانش را روایت می کند. نام این کتاب از روی یکی از شعر هایی که در این مجموعه آمده انتخاب شده است. میرزایی درباره درونمایه شعرهایی که در این کتاب به چاپ رسیده است، گفت: امروزه تعداد زیادی از شاعران در شرایطی شعر با معمولاً تک بعدی عمل می کنند به این معنا که هر هابی که سروده می شود یا کاملاً عاشقانه یا کاملاً سیاسی یا کاملاً اجتماعی از کار درمی آید امان در این کتاب سعی کرده امان را از این حیطه فراتر بگذارد و به همین دلیل شعر های این کتاب، معمولاً شعر های چند بعدی است که در یک شعر هم از جنگ صحبت می شود و هم از عاشقانه ها. از طرفی من در این چند سالی که شعر های این مجموعه سروده می شدا این نکته را در ذهن داشتم که هنر های دیگر از قبیل سینما، تئاتر و موسیقی را وارد فضای شعر هایم کنم و زیبایی های موجود در این هنر ها را در شعر به کار گیرم و همواره در ذهن این تصورات را داشتم که شعر باید جدای از شعریات آثار، به هنر های دیگر نیز آراسته شود و یا این تصور به تولید آثار موجود در این کتاب پرداختم و امیدوارم به هدفی که داشتم رسیدم باشم. این شاعر در ادامه کالایزه از انتشاراتی که اقدام به چاپ این کتاب کرده است، افزود: نکته ای که کمی من را از رده خاطر کرد چاپ این کتاب بود و بدون این که به بنده که شاعر این اثر هستم کوچک ترین خبری داده شود، در نمایشگاه کتاب تهران به فروش رسید و نهایت سکوت و بدون حضور بنده از این کتاب طی مراسمی رونمایی شد و بعد از گذشت پنج ماه از چاپ کتاب، چند روز قبل از چاپ آن خبر دار شدم. امان... میرزایی در سال ۱۳۶۴ در مشهد به دنیا آمد و مجموعه غزل گیاه سوخته در سال ۱۳۸۵ از این شاعر به چاپ رسیده است.

شهر «دوشنبه» (پایتخت تاجیکستان) و عشق مردم آن خطه به سالار شهیدان را به یاد می آورد. دولت مند خالف در این اثر که سال ۱۳۹۳ به همت سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تهران منتشر شد، شعر هایی را از مولانا، حافظ، بیدل دهلوی و علیرضا قزو در سوگ شهیدان کربلا خوانده است. متأسفانه این اثر به خوبی در بازار پخش نشده و دسترسی به آن دشوار است.

■ خاتون/حجت اشرف زاده

مرکز موسیقی حوزه هنری در سال ۱۳۹۵ آلبوم «خاتون» را با آهنگ سازی محسن جلیلی، شهر های سید محمد سادات اخی و با صدای حجت اشرف زاده منتشر کرد.

تنظیم قطعه های این آلبوم را هم جلیلی و امین شیرازی بر عهده داشتند. مجموعه «خاتون» ۱۴ قطعه دارد به نام های «گوهر اشک»، «آغاز»، «حسرت»، «کوچه تنهایی»، «قلب داغدار»، «نغمه آه»، «تک نوازی قانون»، «رسم دلبری»، «تک نوازی ترومپت»، «نوحه خدمت»، «تک نوازی نی»، «خادمان خاتون»، «وفا» و «کوچه تنهایی» (بی کلام).

■ سلام آقا/رضا صادقی، محسن چاووشی، مهدی یغمایی و محمد علیزاده

چهار خواننده موسیقی پاپ ایران در سال ۱۳۸۸ آلبومی را به مناسبت ماه محرم منتشر کردند که «سلام آقا» نام دارد. این آلبوم ۱۰ قطعه دارد که دو قطعه با صدای صادقی است. دو قطعه را چاووشی خوانده، دو قطعه به علیزاده و چهار قطعه نیز با صدای مهدی یغمایی اجرا شده است. شعر های این مجموعه را مرحوم محمدرضا آغاسی، سید احمد موسوی، فرزاد حسنی، امیر اجینی، محمد علیزاده، خائف، بهزاد بمانی و رضا صادقی سروده اند. به جز چهار خواننده، مهدی یراحی و میلاد ترابی نیز آهنگ سازی و تنظیم برخی آهنگ ها را بر عهده داشته اند. این آلبوم به کوشش شرکت نوای لب یک شرقی منتشر شده است.

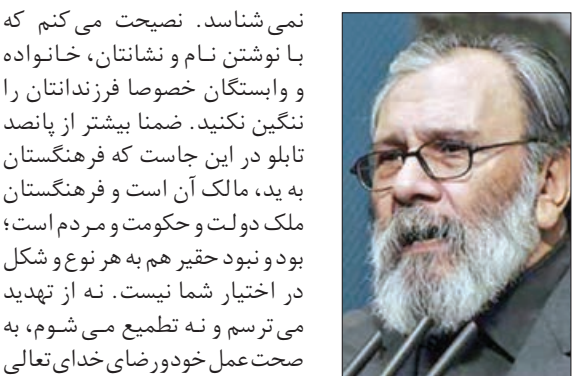
■ غریبانه/غلام کویتی پور

«غریبانه» با صدای نغمه خوان روز های جنگ، غلام کویتی پور، اثری است به آهنگ سازی مجید رضا زاده. این آلبوم که به سیاق موسیقی پاپ تنظیم شده است، هشت قطعه دارد که بیشتر آن ها با لحنی حماسی در ثنای امام حسین (ع) و شهیدان کربلا اجرا شده است. از قطعه های بسیار معروف این آلبوم، آهنگ های «غریبانه» (یاران چه غریبانه، رفتند از این خانه) و «گفتم کجا؟ گفتا به خون» است. این دو قطعه در میان همه آهنگ هایی که کویتی پور خوانده از جایگاه ممتازی برخوردار است. آلبوم «غریبانه» در سال ۱۳۸۲ و به همت مؤسسه نوای رامشه منتشر شد.

خبر

● ● ●

یادداشت تند علی معلم بعد از نامه هنرمندان

به گزارش باشگاه خبرنگاران پویا، علی معلم در این یادداشت نوشته است: بسم... الرحمن الرحیم

لشکر مدعیان هنر، حشر امین تفرشی

اولا محشری هست!

ثانیا کرامت لقمه لجام نیست

ولثا غرورتان کجاست؟

رابعا چرا ساده دلانه خود را لومی دهید، کسی شما را تا ابر از تکنید به عنوان شریک درد و رفیق قافله

برپایی بزرگ ترین نمایشگاه کتاب با حضور نویسندگان مشهور

می‌کنند. قدمت این نمایشگاه به قرون وسطی برمی‌گردد؛ زمانی که دستگاه چاپ گوتمبرگ در نزدیکی ماینتس اختراع شد. «مارگارت اتوود» نویسنده کانادایی برنده «من بوکر» که سریال بر طرقدار «قصه‌نیمه» از زمان او گرفته شده است، از مهم‌ترین چهره‌های مدعو این دوره از نمایشگاه فرانکفورت است. قرار است «اتوود» به خاطر خلق مجموعه آثارش، جایزه صلح صنعت کتاب آلمان را دریافت کند. «نیکلاس اسپارکس» «مان‌نویس رمانتیک آمریکایی و «کن فولت» نویسنده رمان‌های تریلر تاریخی هم از دیگر نویسندگان مهمان در این نمایشگاه خواهند بود. علاوه بر این‌ها، «پائولا هاوکینز» نویسنده رمان پر فروش «دختری در قطار» و «سیسیلیا اهرن» رمان نویس ایرلندی هم حضور خواهند داشت.

«دن براون» نویسنده مطرح رمان‌هایی چون «رمز داوینچی»، «دوازده و فرشتگان و شیاطین» از مهم‌ترین مهمانان نمایشگاه کتاب فرانکفورت آلمان است. او این بار با کتاب جدیدش «منشا» مقابل هزار و ۸۰۰ نفر از مخاطبانش حضور پیدا می‌کند.

امسال فرانسه کشور مهمان فرانکفورت است و به همین مناسبت بیش از ۱۸۰۰ نویسنده فرانسوی‌زبان از جمع برجسته‌ترین آن‌ها، در این رویداد فرهنگی شرکت خواهند کرد.

نمایشگاه این دوره با تمرکز بر مسائل سیاسی برپا خواهد شد. آزاد بیان در ترکیه و روابط سیاسی بین‌النکارا و برلین، از موضوعاتی است که به آن پرداخته خواهد شد.

محمدعلی معلم دامغانی، رئیس فرهنگستان هنر درباره پرونده جنجالی سرقت تابلو های نقاشی فرهنگستان هنر، یادداشتی را منتشر کرد.

به گزارش باشگاه خبرنگاران پویا، علی معلم در این یادداشت نوشته است:

بسم... الرحمن الرحیم

لشکر مدعیان هنر، حشر امین تفرشی

اولا محشری هست!

ثانیا کرامت لقمه لجام نیست

ولثا غرورتان کجاست؟

رابعا چرا ساده دلانه خود را لومی دهید، کسی شما را تا ابر از تکنید به عنوان شریک درد و رفیق قافله

ادبیات جهان

● ● ●

به گزارش ایسنا، «گار دین» نوشت: نمایشگاه بین المللی فرانکفورت که بزرگ ترین و قدیمی ترین نمایشگاه کتاب دنیاست، در این دوره باز هم با تمرکز بر حضور چهره های شاخص ادبی، از نویسندگان نام‌آشنایی چون «مارگارت اتوود»، «نیکلاس اسپارکس» و «دن براون» دعوت کرده است.

«امانوئل ماکرون» رئیس‌جمهور فرانسه به همراه «آنگلار مرکل» صدراعظم آلمان روز پنج شنبه، نمایشگاه کتاب فرانکفورت ۲۰۱۷ را افتتاح می‌کنند. سال گذشته بیشتر تمرکز این رویداد بین‌المللی، بر فناوری‌های نوین در حوزه نشر کتاب، از جمله واقعیت مجازی و چاپ سه بعدی بود اما به نظر می‌رسد برگزار کنندگان نمایشگاه ترجیح

داده‌اند در این دوره به روش‌های سنتی‌تر برگردند و نویسندگان مشهور و خوانندگان شان را در مرکز توجه قرار دهند. سخنگوی نمایشگاه پنج‌روزه کتاب فرانکفورت در این باره می‌گوید: «بمبلی برای دیدن نویسنده‌ها در مردم‌جود دارد، میل به تجربه‌ای‌ها در زندگی واقعی.» نمایشگاه کتاب فرانکفورت بزرگ‌ترین رویداد صنعت نشر در جهان است و بیش‌بینی می‌شود نمایشگاه امسال بیش از ۲۷۰ هزار بازدیدکننده داشته باشد. در کل هفت هزار ناشر از ۱۰۰ کشور جهان در این نمایشگاه حضور پیدا